

MIQUEL PAYERAS

El congrés del PSM

El recent congrés del PSM (a Manacor, Mallorca, els dies 6 i 7 de novembre) va ser possiblement el més estrany dels disset que ha celebrat d'ençà que va ser fundat, el febrer de 1976. Amb l'excepció del de 1980, que va produir una escissió. Tens perquè les faccions enfrontades –oficialistes i renovadors–, arribaren a la cita en un ambient enormement escalfat, en el qual no faltaren desavinences personals prou perceptibles, i tens també perquè el que fou secretari general i màxim referent del PSM durant gairebé dues dècades, Mateu Morro, ni tan sols s'hi va deixar veure: tan ofès se sent pel tracte que li han dispensat els uns i els altres en els últims mesos, fent-lo passar pràcticament com a únic responsable de tots els mals, que decidí no posar peus en el congrés. L'absència volguda de Morro llançà un ombra sobre la nova direcció, de radical trencament amb el passat, que no agradà a quasi ningú. I fou un congrés estrany perquè a pesar de la tensió i de les abismals diferències entre els dos grups enfrontats, al final, per la pressió dels delegats, els adversaris optaren per evitar la votació final i es forçaren ells mateixos a acceptar un pacte de repartiment de càrrecs que suposadament va posar fi a la guerra interna. La votació prèvia, de les dues ponències polítiques, mostrà la divisió per meitats: guanyà l'oficialista, si fa no fa per un 51% contra el 49% de la renovadora. En aquestes circumstàncies, posar a votació l'elecció de la direcció hagués significat que la guanyadora seria molt feble i que la divisió quedava consolidada. Es trià el mal menor: evitar l'enfrontament final. El candidat dels oficialistes, Gabriel Vicens, és el nou secretari general. Per a ficar el candidat renovador, Jaume Sansó, en un lloc destacat, es creà *ad hoc* la presidència del partit, sense que de moment s'hagi aclarit si tindrà tasques executives. La resta de càrrecs a la comissió executiva palesa el pacte per meitats, però també és cert que a la comissió permanent –el nucli dur del govern del partit– hi ha clara majoria oficialista, sobretot si es considera els càrrecs de més poder –vice-

“Sembla que el PSM no farà coalició ni amb EU ni amb ERC, però el pes del deute és molt feixuc, i a vegades això fa obrir portes que pareixien tancades, o quasi”

cretaria general, finances...– que estan en mans d'aquest grup.

Els dos representants dels corrents enfrontats han fet declaracions sobre el reforçament del PSM sortit d'aquest congrés. Però les han fetes per separat i a petició de periodistes, aïlladament. No se'ls ha pogut veure de bell nou junts, des de la fi del congrés. No necessàriament ha de significar això que la tensió es mantengui viva, però tampoc és, això segur, mostra que les ferides han guarit. Què passarà en el futur? És molt difícil imaginar-ho. Tant pot ser que els dos grups –oficialment desfets– arribin a la conclusió que no tenen més remei que aguantar junts per evitar un trencament que seria letal per al partit, com que amb el transcórrer del temps revifin les diferències. La primera opció té més possibilitats, a pesar de tot, perquè el PSM té un enorme deute econòmic, un milió d'euros, que hipoteca en bona part l'actuació del partit, sigui dirigit pels uns o pels altres o per tots dos, i pot acabar fent aconsellable prendre decisions pràctiques que no s'avenguin amb les decisions preses en el congrés o amb els eixos bàsics d'estratègia que han separat oficialistes i renovadors.

Qüestions internes al marge, el que s'esperava del congrés del PSM era una declaració, clara, sobre l'estratègia en el futur immediat. Sobretot pel que fa a hipotètiques aliances. Amb els dos partits que les han ofertes: EU i ERC. Sobre això oficialistes i renovadors mantenien visions diametralment oposades. Els

primers volien renovar l'experiment de Progressistes (aliança bàsicament amb EU a la qual s'hi sumaren Els Verds i ERC) que feren a les passades eleccions generals. Els segons no ho acceptaven, i apostaven per una línia exclusivament nacionalista. L'acord de mínims per evitar l'enfrontament passa per una definició en la qual el PSM posa més esment en el nacionalisme, però sense oblidar el progressisme i ecologisme, o sigui que la porta per a una hipotètica coalició amb EU sembla tancar-se, però no del tot. Encara resta oberta una escletxa: es decidirà definitivament en un futur indeterminat. Pel que fa a ERC, l'altre possible aliat de futur, es diu que s'ha d'intentar arribar a un acord, però tot seguit s'assegura que l'interlocutor ha de ser ERC del Principat, i això és tant com acceptar només la col·laboració si la secció balear del partit independentista queda d'una o d'altra manera anul·lada (al respecte, ERC-Balears, a través de Joan Lladó, ha contestat que estan disposats a parlar, però no a partir del pressupòsit de la seva desaparició).

El resum del congrés, que *a priori* havia de ser per decidir moltes coses noves, és que, de nou, de vertaderament nou, el que queda és la generació, d'entorn la quarantena d'anys, que ha copsat el poder intern. Tant renovadors com oficialistes conformen, amb un lleuger avantatge dels primers, una executiva en què el relleu generacional és la norma. Ni hi és Morro, ni Damià Pons, ni Sebastià Serra, i encara sí Pere Sampol, però en funció del càrrec representatiu en el Parlament, en el qual no repetirà d'aquí dos anys. Més enllà d'això, les novetats no són apreciables. Quant a definició ideològica, la mateixa de sempre, potser ara amb més accent sobre el nacionalisme. Quant a estratègia de futur, al capdavant no s'ha pres cap decisió, tan sols esperar esdeveniments: sembla que no hi ha haurà coalició amb EU ni amb ERC, però, també és ver, el pes del deute és molt feixuc i aquestes coses a vegades obren portes que pareixien tancades, o quasi.

Miquel Payeras és periodista